

ТИПИ ЕКСПЛІЦИТНИХ ТА ІМПЛІЦИТНИХ СУБ'ЄКТІВ В АНГЛІЙСЬКИХ І УКРАЇНСЬКИХ БЕЗСУБ'ЄКТНИХ РЕЧЕННЯХ

Ольга КОРСУН (Донецьк, Україна)

Стаття присвячена дослідженню синтаксичних та семантичних типів суб'єктів безсуб'єктних речень в англійській та українській мові.

Ключові слова: суб'єкт, безсуб'єктне речення, семантика, синтаксична будова, агент.

The article deals with the description of syntactic and semantic types of subjects of subjectless sentences in English and Ukrainian.

Key words: subject, subjectless sentence, semantics, syntactic structure, agent.

1. Проблематика дослідження

1.1. В сучасній лінгвістиці приділяється велика увага визначенню поняття “суб'єкт”. Дослідники виділяють граматичний, логічний, психологічний, семантичний суб'єкти [3; 5; 19; 29]. Спроба виділити універсальне поняття суб'єкта належить американському лінгвісту Е. Кінену [27]. Розгляд семантичних типів суб'єктів здійснено О.В. Падучевою [12–14] та ін., семантичних ролей - Ч. Філлмором [16], Л. Теньєром [15], У.Л. Чейфом [17] та ін. Співвідношення граматичного й семантичного суб'єкта розглянуто Ю.Д. Апресяном [1]. Окремі дослідження присвячено вивченню неозначено-особового суб'єкта [8], суб'єкта-спостерігача [10-11; 13] тощо. Однак, окремого дослідження типів суб'єктів на матеріалі безсуб'єктних речень (БР), тобто речень без формально вираженого семантичного суб'єкта, як на матеріалі однієї мови, так і в зіставному аспекті проведено не було, що й зумовлює актуальність цієї роботи.

1.2. Об'єктом дослідження є БР в англійській та українській мовах.

1.3. Метою даного дослідження є виділення типів суб'єктів БР на граматичному і семантичному рівнях.

1.4. Матеріал дослідження складають 1000 одиниць в англійській мові та 1000 одиниць в українській, отримані шляхом суцільної вибірки із творів художньої англо- та україномовної літератури .

2. Визначення синтаксичного суб'єкта БР в англійській та українській мовах

2.1. Одним із найбільш розповсюджених підходів щодо визначення поняття “суб'єкт” є синтаксичний напрямок, згідно з яким суб'єкт є суто граматичною категорією, частиною речення (підметом), вираженою іменною частиною мови або іменним словосполученням в називному відмінку, або інфінітивним комплексом, що узгоджується з присудком речення та будує з ним єдине висловлювання [2; 3; 5; 19; 28].

2.2. Аналіз одиниць дослідження показав, що на синтаксичному рівні суб'єкт, тобто, підмет речення, є відсутнім в 228 прикладах (22,8%) на матеріалі англійської мови та 538 прикладах (53,8%) – української (див. табл. 1).

2.2.1. В ході проведеного дослідження виявлено, що відсутній підмет речення (позначається далі як Sub \emptyset) є характерним для лімітованої кількості речень в обох мовах. Це наступні типи:

2.2.1.1. Неповні речення, що характеризуються відсутністю номінативного головного члена речення (англ. 228 од. – 22,4%; укр. 219 од. – 40,7%). Неповні речення поділяються на власне неповні та еліптичні речення.

1) До власне неповних речень належать речення, пропущений підмет яких може бути відтвореним за допомогою контексту, ситуації тощо: англ. (141 од. – 61,8%) (1) (*Sub \emptyset*) *Always waiting!* [25: 310] – ‘Постійно чекаю!'; укр. (219 од. – 100%) (2) (*Sub \emptyset*) *Пізно!* [6: 163] та ін. Наведений приклад (1) є окличним реченням із опущеним підметом, що позначає мовця ситуації та його емоційний стан (невдоволення) та допоміжним дієсловом *to be* в формі, узгодженій із підметом речення, яке є частиною складеного присудка: (*I am*) *always waiting!* – ‘(Я) постійно чекаю!’. Приклад (2) є неповним реченням із відсутніми обома головними членами, що виконує синтаксичну функцію означення часу та може легко бути відновленим за допомогою повного контексту: *А коли (він) довідається? — (Він довідається) Пізно! Окрім того: навіщо йому довідуватися?*

2) Еліптичні речення не потребують ширшого контексту, пропущений підмет, встановлюється за допомогою власного змісту й синтаксичної будови речення. Еліптичні речення становлять в англійській мові 87 одиниць (38,2%): англ. (3) *(SubØ) Not necessarily* ‘Це не обов’язково’ [21: 44]; В наведеній ситуації опущено формальний суб’єкт (підмет) *it* та допоміжне дієслово в узгоджувальній із підметом формі *is*, що є характерним для діалогічного мовлення, може бути легко відновленим в структурі речення та не потребує ширшого контексту. Слід зауважити, що еліптичні речення із відсутнім підметом не є характерними для української мови через наявність односкладних безпідметових речень (див. 2.2.1.2).

2.2.1.2. Односкладні речення, характерні лише для української мови (319 од. – 59,3%) та зовсім відсутні в англійській, є реченнями із одним головним членом, вираженим дієсловом, прислівником, інфінітивом тощо, напр.: (4) *Німцєві (SubØ) було даровано свободу й гаман з дукатами* [6: 308]. В аналізованому прикладі головний член речення є дієсловом в пасивному стані минулого часу *було даровано*, що синтаксично узгоджується із двома додатками: *свободу й гаман з дукатами* (Obj 1) та *німцєві* (Obj 2).

Таблиця 1

Типи речень без синтаксичного суб’єкта SubØ

№	Типи речень	Англійська мова	Українська мова
		Кількість	Кількість
1	Неповні речення	228 (100%)	219 (40,7 %)
	1) Власне неповні речення	141 (61,8%)	219 (100%)
	2) Еліптичні речення	87 (38,2%)	–
2	Односкладні речення	–	319 (59,3%)
Разом		228 (100%)	538 (100%)

2.2.2. Поміж речень із вираженим (експліцитним) синтаксичним та опущеним (імпліцитним) семантичним суб’єктом виділено двоскладні речення, що налічують в англійській мові 772 одиниць (77,2%), в українській – 462

одиниці (46,2%). Аналіз одиниць дослідження дозволив виділити наступні типи суб'єктів.

1) Підмет, виражений іменником в називному відмінку або власної назви на позначення об'єкта дії – істоти або неістоти конкретного значення Sub_{concr.} (англ. 37 од. – 4,8%; укр. 14 од. – 3,1%), напр. англ. (5) *The wall was put up again to save appearances* [25: 376] ‘Стіну було знову споруджено, щоб зберегти вигляд ...’; укр. (6) *Поліна Кучмієнко була вбита одразу* [7: 209]. Обидва наведені приклади є двоскладними реченнями із підметом, вираженим іменем конкретного значення на позначення істоти або неістоти *the wall* (5) та *Поліна Кучмієнко* (6) та дієслівним присудком у пасивному стані *was put up* ‘було споруджено’ (5) та *була вбита* (6). Таким чином, на формальному рівні, суб'єкт кожного із наведених речень є присутнім, але виконує функцію об'єкта, на який спрямована дія суб'єкта, що не є зазначеним в наведених реченнях.

2) Підмет Sub_{abstr.}, виражений іменем абстрактного значення (англ. 187 од. – 24,2%; укр. 264 од. – 57,1%), напр. англ. (7) ... *arrangements had been made for me to work in the chemical factory there* [21: 205] ‘Було домовлено про мою роботу на хімічному заводі’; укр. (8) *А розмова — це ще не дарунок* [6: 51]. Підмети наведених речень є формальними суб'єктами, вираженими іменниками абстрактного значення *arrangements* ‘домовленості’ (7) та *розмова* (8). Семантичний суб'єкт обох речень є невираженим.

3) Підмет, виражений вказівними займенниками *it, that* Sub_{dem.} тощо в англійській мові (178 од. – 23,1%) та *то, це, те* - в українській (24 од. 5,2%): англ. (9) *Death wasn't meant. It was just to frighten us. To frighten my wife and to frighten me into leaving here* [20: 204] ‘Вона (смерть) повинна лише була налякати нас. Налякати мою дружину та налякати мене жити тут’; укр. (10) *Це було чудо. Народила дитя мало не семимісячне, а воно було жвавіше за Мухамеда* [6: 194]. Аналіз прикладів дослідження показав наявність синтаксичних суб'єктів речень *it* та *це*, що вказують на попередню або послідовну ситуацію, яка не може бути семантичним суб'єктом речення: *It (death)* ‘вона (смерть)’ (9) та *це* (народження здорової дитини) (10).

4) Підмет у формі інфінітива Sub_{inf} (англ. 14 од. – 1,8%; укр. 53 од. – 11,5%), напр. англ. (11) *To love a person is not a crime, it is only a misfortune* [26: 223] ‘Любити людину – не злочин, це посто невдача’; укр. (12) *Жити з честю означало платити за розкш, а платити можна було лиш крадучи* [6: 415]. Речення із інфінітивним суб’єктом виражають сентенції, прислів’я, загальні істини, факти, висновки, тому не потребують наявності семантичного суб’єкта, що є узагальненим (11) або семантичним суб’єктом є мовець чи спостерігач ситуації (12).

5) Підмет, виражений номінативним словосполученням Sub_{phrase} (англ. 48 од. – 6,2%; укр. 107 од. – 23,1%): англ. (13) *The body of old Mrs. Lee had been found in the disused quarry...* [20: 220] ‘Тіло старої місіс Лі було знайдено в покинутому кар’єрі...’; укр. (14) *Період пропагандизму закінчився* [7: 543]. Підмети речень (13) *the body of old Mrs. Lee* ‘тіло старої місіс Лі’, (14) *період пропагандизму* є номінативними словосполученнями, що функціонують в якості єдиної синтаксичної одиниці.

6) Формальний підмет Sub_{form}, виражений займенниками *it, there* в англійській мові (282 од. – 36,5%): (15) *There is no peace* [26: 171] ‘Нема спокою’ тощо. Зазначений тип підмета є характерним лише для англійської мови і відсутній в українській, що зумовлено різною синтаксичною будовою досліджуваних мов, а саме, відсутністю односкладних безпідметових речень в англійській мові та їх наявність в українській. Таким чином, підмет *there* (15) виконує суто формальну роль підмета речення і не несе семантичного значення.

7) Підмет, виражений герундієм Sub_{gerund}, тобто іменником, утвореним від дієслова, що є властивим лише для англійської мови та налічує 9 од. (1,2%), напр.: (16) *The singing died* [18: 48] ‘Спів закінчився’. Подібний тип підмета перекладається на українську мову за допомогою іменника в називному відмінку (*singing* – спів).

8) Підмет, виражений особовим займенником в називному відмінку Sub_{pers} на позначення об’єкта дії (англ. 17 од. – 2,2%): (17) *I wasn't convinced* [21: 198] – ‘Мене не переконали’. Речення із наведеним типом підмета є

характерними лише для англійської мови. Наведене речення (17) із підметом, вираженим особовим займенником першої особи однини в називному відмінку І (я), співвідносяться із українським односкладним дієслівним реченням, в якому об'єкт дії має форму займенника у непрямому відмінку (мене) і не може виконувати функцію підмета речення.

Результати дослідження представлені в таблиці 2.

Таблиця 2

Типи синтаксичних суб'єктів БР

№	Типи суб'єктів		Англ. мова	Укр. мова
			Кількість	Кількість
1	Sub \emptyset		228 (22,8%)	538 (53,8%)
2	Sub	1) Sub _{concr.}	37 (4,8%)	14 (3,1%)
		2) Sub _{abstr.}	187 (24,2%)	264 (57,1%)
		3) Sub _{dem.}	178 (23,1%)	24 (5,2%)
		4) Sub _{inf.}	14 (1,8%)	53 (11,5%)
		5) Sub _{phrase}	48 (6,2%)	107 (23,1%)
		6) Sub _{form.}	282 (36,5%)	–
		7) Sub _{gerund.}	9 (1,2%)	–
		8) Sub _{pers.}	17(2,2%)	–
		Разом		772 (100%)
	Всього Sub		772 (77,2%)	462 (46,2%)
Всього			1000 (100%)	1000 (100%)

3. Типи семантичних суб'єктів в англійських та українських БР

3.1. Послідовники семантико-синтаксичного напрямку, що займаються вивченням семантичної структури речення, ототожнюють поняття суб'єкта із агенсом, головним актантом ситуації, зображеній в реченні (Л. Теньєр [15], О.В. Падучева [12-14] та ін). В даному дослідженні семантичний суб'єкт речення аналізується за ступенем його вираженості в семантиці речення та за ступенем його активності (див. 3.2, 3.3 та табл. 3 й табл. 4).

3.2. Оскільки об'єктом дослідження є речення без формально вираженого семантичного суб'єкта через його відсутність або опущеність в реченні, слідом за О.В. Падучевою [12] та іншими вченими виділено наступні типи семантичних суб'єктів БР:

1) Семантичний суб'єкт ситуації є відсутнім або нульовим ($semSub\emptyset$) та є типовим для речень на позначення часу, метеорологічних умов, загальних істин тощо (англ. 226 од. – 22,6%; укр. 370 од. – 37%): англ. (18) ($semSub\emptyset$) *It was Sunday...* [26: 500] ‘Була неділя’; укр. (19) ($semSub\emptyset$) *Серпень* [6: 514]. Приклади (18, 19) демонструють наявність ситуацій, що не можуть мати семантичного суб'єкта, який є поміченим нульовою позначкою $semSub\emptyset$. Наведені ситуації У.Л. Чейф називає “амбієнтними”, бо вони зображують всеохоплюючу подію безвідносно до конкретного предмета оточення [17: 120-121].

2) Семантичний суб'єкт ситуації є опущеним, але його можна відновити за допомогою контексту (англ. 667 од. – 66,7%; укр. 473 од. – 47,3%), він може позначати мовця, експерієнсива тощо. Відсутній семантичний суб'єкт позначається позначкою “квантора існування” $semSub\emptyset Ex$: англ. (20) *Is she from New York? – I asked quickly. – (semSub\emptyset Ex) From Louisville* [24: 24] ‘Вона із Нью Йорку? – спитав я швидко. – З Луїсвілля’; укр. (21) ... *за п'ять років Ібрагім мовби заново народився на світ... Пощастило (semSub\emptyset Ex) навіть у нещасті* [6: 15] та ін. Суб'єкти ситуацій (20) *she* та (21) *Ібрагіму (йому)* встановлюються за допомогою попередніх речень, контексту.

3) Відсутній семантичний суб'єкт, що має універсальний, узагальнений характер й позначається лексемою $\emptyset Ax$ (англ. 107 од. – 10,7%; укр. 157 од. – 15,7%): англ. (22) ($semSub\emptyset Ax$) *Accidents can happen at any time* [18: 184] ‘Нещасний випадок може трапитись кожної миті’; укр. (23) *Щастя можна знайти (semSub\emptyset Ax) навіть у стражданні, коли це страждання від любові або ненависті, можна бути щасливим і вмираючи, але коли вмираєш, борючись, переборюючи, перемагаючи* [6: 237]. Ситуації, виражені реченнями 22, 23, мають суб'єкта загального характеру. Дії, зазначені в них, можуть відноситися

до всього кола суб'єктів: нещасний випадок може спіткати кожного будь-якої миті (22) та поняття щастя розкривається по відношенню до всіх (23).

Результати дослідження представлені в таблиці 3.

Таблиця 3

Типи суб'єктів за ступенем їх наявності в семантиці БР

№	Типи суб'єктів	Англ. мова	Укр. мова
		Кількість	Кількість
1	semSubØ	226 (22,6%)	370 (37%)
2	semSubØEx	667 (66,7%)	473 (47,3%)
3	semSubØAx	107 (10,7%)	157 (15,7%)
Всього		1000 (100%)	1000 (100%)

3.3. Аналіз англійських та українських БР за ступенем активності суб'єкта БР здійснено на матеріалі речень із екзистенціальним суб'єктом (semSubØEx) та суб'єктом узагальненої семантики (semSubØAx) (див. 3.2.), що налічують разом в англійській мові 774 одиниці, а в українській – 630 одиниць.

Дослідження дозволило виділити наступні типи опущених суб'єктів:

1) “Агентивний” суб'єкт або агенс, тобто, той, що виконує дію, наприклад (англ. 368 од. – 47,5 %; укр. 238 од. – 37,8%): англ. (24) *It's parked just round this corner* [18: 153] ‘Машину припарковано прямо за поворотом’; укр. (25) *У двері купе постукали* [6: 137]. В обох прикладах (24) та (25) семантичні суб'єкти є невираженими, але позначають виконувача/чів дій за допомогою дієслів to park ‘паркувати’ (24) та стукати (25) в пасивному стані.

2) “Неагентивний” або неактивний суб'єкт, що є визначеним та характеризується “нульовою” активністю (англ. 406 од. – 52,5%; укр. 392 од. – 62,2%): (26) *Oh, I shall have to miss that. There's no time* [18: 84] ‘Доведеться пропустити це. Немає часу’; укр. (27) *Пахло висохлою на сонці травою, луговим різноцвіттям* [4: 274]. Ситуація (26) виражає відсутність часу у суб'єкта-мовця semSubØEx, що встановлюється за допомогою попереднього речення ‘(У мене)

немає часу'. Приклад (27) демонструє опис мовцем semSubØEx ситуації, яку він / вона об'єктивно сприймають за допомогою органів відчуття – '(Мені) пахло'.

Результати дослідження 3.3. представлено в таблиці 4.

Таблиця 4

Типи суб'єктів БР за ступенем їх активності

№	Типи суб'єктів	Англ. мова	Укр. мова
		Кількість	Кількість
1	Агентивний	368 (47,5%)	238 (37,8%)
2	Неагентивний	406 (52,5%)	392 (62,2%)
Всього		774 (100%)	630 (100%)

4. Висновки

4.1. Дослідження англійських та українських БР на синтаксичному рівні показало, що більшість англійських БР без семантичного суб'єкта є повними двоскладними реченнями (77,2%), а українських – безпідметовими неповними та односкладними реченнями (53,8%) (див. табл.1 та табл.2).

4.2. Аналіз БР без синтаксичного суб'єкта SubØ показав, що даний тип речень є більш характерним для української мови (53,8%), ніж для англійської (22,8%). В англійській мові БР без SubØ є неповними реченнями (100%). На відміну від англійських БР, в українській мові окрім неповних речень (40,7%) виділено також односкладні речення (59,3%), що домінують в останній та не є характерними для структури англійської мови (див. 2.2.1. та табл. 1).

4.3. Поміж речень із наявним синтаксичним суб'єктом та відсутнім семантичним суб'єктом в англійській мові превалюють БР із формальним підметом $S_{form.}$ (36,5%), що є відсутніми в українській мові. Вагому частину БР обох мов складають речення із суб'єктом абстрактного значення $S_{abstr.}$ (англ. 24,2%; укр. 57,1%). Різною частотністю вживання в обох мовах характеризуються БР із підметом, вираженим іменем конкретного значення ($S_{concr.}$), вказівними займенниками ($S_{dem.}$) та інфінітивом ($S_{inf.}$). Поміж англійських БР виділено речення із підметом, вираженим герундієм ($S_{gerund.}$) та

особовим займенником ($S_{pers.}$), що не є властивими для української мови (див. 2.2.2 або табл. 2).

4.4. З семантичної точки зору суб'єкт БР проаналізовано за ступенем його вираженості в семантиці речення та за ступенем його активності (див. 3.2, 3.3 або табл. 3 та 4).

4.5. За ступенем вираженості в семантиці БР обох мов виділено три типи суб'єктів: 1) нульовий або відсутній суб'єкт ($semSub\emptyset$), 2) суб'єкт, що встановлюється за допомогою контексту або ситуації ($semSub\emptyset Ex$) та 3) опущений суб'єкт із загальною семантикою ($semSub\emptyset Ax$). Встановлено, що в обох мовах превалюють БР із $semSub\emptyset Ex$ (англ. 66,7%; укр. 47,3%), однак, найменше розповсюдження набувають БР із $semSub\emptyset Ax$ (англ. 10,7%; укр. 15,7%) (див. 3.2. або табл. 3).

4.6. В результаті дослідження суб'єктів БР за ступенем їх активності виділено, що в обох мовах домінують БР із “неагентивним” суб'єктом (англ. 52,5%, укр. 62,2%) (див. 3.3. або табл. 4).

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Апресян Ю.Д. Синтаксис и семантика в синтаксическом описании / Ю.Д. Апресян // Единицы разных уровней грамматического строя языка и их взаимодействие. – М. : Наука, 1969. – С. 302-306.
2. Валгина Н.С. Синтаксис современного русского языка / Н.С. Валгина. – М. : Агар, 2000. – 416 с.
3. Вихованець І.Р. Граматика української мови. Синтаксис : [підручник] / І.Р. Вихованець. – К., Либідь, 1993. – 368 с.
4. Дімаров А. Біль і гнів : [роман] / Анатолій Дімаров. – К. : Україна, 2004. – 925 с.
5. Загнітко А.П. Український синтаксис : теоретико-прикладний аспект / А.П. Загнітко. – Донецьк, 2009. – 137 с.
6. Загребельний П.А. Роксолана : [роман] / Павло Загребельний. – К. : Радянський письменник, 1980. – 574 с.
7. Загребельний П.А. Твори в шести томах : (Розгін) : [роман] / П. Загребельний. – К. : Дніпро, 1979. – Т.1. – 575 с.
8. Кліменко О.В. Типи неозначеного суб'єкта-діяча в англійській та українській мовах : автореф. дис. на здобуття наук. степеня канд. філол. наук : спец. 10.02.17 “Порівняльно-історичне і типологічне мовознавство” / О.В. Кліменко. – Донецьк, 2003. – 22 с.

9. Красікова М.Б. Діатези віддієслівних іменників в сучасній англійській мові : автореф. дис. на здобуття наук. степеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 “Германські мови” / М.Б. Красікова. – Донецьк, 2006. – 19 с.
10. Лазарев В.А. «Фигура наблюдателя» в грамматике / В.А. Лазарев // Вестник Челябинского государственного университета. – 2010. – № 4 (185). – С. 125–128. – (Серия: Филология. Искусствоведение ; вып. 44).
11. Мещерякова Е.М. Фигура наблюдателя в видо-временной семантике на материале русского и английского языков) : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. філол. наук : спец. 10.02.19 “Теория языка” / Е.М. Мещерякова. – М., 2009. – 28 с.
12. Падучева Е.В. Динамические модели в семантике лексики / Е.В. Падучева. – М. : Языки славянской культуры, 2004. – 608 с. – (Studia Philologica).
13. Падучева Е.В. Диатеза, генетив отрицания, наблюдатель / Е.В. Падучева // Проблемы типологии и общей лингвистики : материалы междунар. Конф., посвящ. 100-летию со дня рождения проф. А.А. Холодовича., 4-6 сент. 2006 г. – СПб : “Нестор–История”, 2006. – С. 103–109.
14. Падучева Е.В. Родительный субъекта в отрицательном предложении : синтаксис или семантика? / Е.В. Падучева // Вопросы языкознания. – 1997. - № 2. - С. 101–116.
15. Теньер Л. Основы структурного синтаксиса / Люсьен Теньер ; [пер. с франц. Редкол.: Г.В. Степанов (пред.) и др. ; Вступ. ст. и общ. ред. В.Г. Гака]. – М. : Прогресс, 1988. – 656 с. – (Языковеды мира).
16. Филмор Ч. Дело о падеже / Ч. Филмор // Новое в зарубежной лингвистике. Лингвистическая семантика. – М. : Прогресс, 1981. – Вып. X. – С. 369 – 495.
17. Чейф У.Л. Значение и структура языка / Уоллес Л. Чейф ; [пер. с англ. Г.С. Щура ; послесл. С.Д. Кацнельсона]. – М. : Прогресс, 1975. – 432 с.
18. Amis Kingsley Lucky Jim : [novel] / Kingsley Amis. – М. : “TSITADEL”, 2002. – 304 p.
19. Bockx C. Bare Syntax / Cedric Bockx. – Oxford : Oxford University Press, 2008. – 295 p.
20. Christie A. Endless Night : [novel] / Agatha Christie. – СПб. : Антология, 2009. – 256 с. – (My Favourite Fiction).
21. Christie A. N or M? : [novel] / Agatha Christie. – М. : Менеджер, 2003. – 208 p.
22. Edmonds Joseph E. Discovering Syntax : Clause Structures of English, German and Romance / Joseph E Edmonds. – Berlin, Ney York : Mouton de Gruyter, 2007. – 393 p. – (Studies in generative Grammar ; 93).
23. Fillmore Ch. J. The Case of Case / Charles J. Fillmore // Universals in Linguistic Theory. – New York, 1968. – P. 1-88.
24. Fitzgerald F.Scott The great Gatsby : [novel] / Frances Scott Fitzgerald. – New York : Simon&Schuster, 1992. – 221 p.

25. Galsworthy J. End of the Chapter : (Maid is waiting. Flowering wildness) : trilogy / J. Galsworthy. – Moscow : Foreign languages publishing house. – 1960. – 602 p.
26. Galsworthy J. End of the Chapter : (Over the river) : trilogy / J. Galsworthy. – Moscow : Foreign languages publishing house. – 1960. – 304 p.
27. Keenan Edward L. Towards a Universal Definition of “Subject” / Edward L. Keenan // Subject and Topic. – New York, San Francisco, London: Academic Press, 1976. – P. 303–333.
28. Radford A. English Syntax : The Introduction / A. Radford. – Cambridge: Cambridge University Press, 2004. – 258 p.
29. Taverniers M. Subjecthood and the notion of Instantiation / Miriam Taverniers // Language Sciences. – Amsterdam : Elsevier, 2005. – № 27 (6). – P. 651 –678.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Ольга Корсун – аспірант кафедри германської філології Донецького національного університету.

Наукові інтереси: типологічне мовознавство, синтаксис, семантика.